

NOVA DOBA

Naročnina: Za Jugoslavijo: mesečno 7 Din, letno 84 Din.
Za inozemstvo: letno 240 Din.
Posamezne številke 1 Din.

Izhaja
v torek, četrtek in soboto.

Redakcija in uprava: Strossmayerjeva ulica 1, prtlj.
Tel. 65.—Rač.p.-č. zavoda 10.666.
Oglasi po stalnem ceniku.

Em. Lilek:

Francoska kolonijalna posest ogrožena.

(Konec.)

Tudi Francija je v vojni z Veliko Britanijo od l. 1793.—1815. izgubila vse svoje naselbine na to državo, ali ta ji je že l. 1815. vrnila velik del. In kaj je bila posledica tega? Da od tistega časa ni prišlo do vojne med njima, pač pa so bile zavezničke proti Rusiji v krimski (1854—1856) in proti Nemčiji v zadnji vojni (1914—1918). Angleška je celo pred kratkim Franciji dovolila, da si je blizu Kalkute, glavnega mesta Prednje Indije, osnovala svojo kolonijo Chandarnagar. Ali ne bi mogla Francija urediti svoje razmere prema Nemčiji po primeru Velike Britanije prema njej l. 1815.? Ali ne bi mogla posnemati tudi Bismarckovo politiko prema njej po letu 1871.? Ta je podpiral njeno *izvenevropsko* politiko, njeno osvajanje kolonij s tega razloga, da ne bi zmirom mislila na izgubljen Alzacijo in Lotaringijo. In tako je bilo Franciji mogoče osnovati od l. 1874.—1914. svoje ogromno kolonijalno gospodstvo v obsegu okoli 10 milj. km² in 20.40 milj. stanovnikov. Največ je osvojila v Afriki, in sicer Tunis, Dahome, Togo, Komorsko otočje, Madagaskar, okoliš Tsad-jezera v Centralni Afriki, Maroko in Tibesti (vzhodna Sahara); v Aziji večji del Indo-Kitaja (Indo-Chine) in Chandarnagar, v Oceaniji pa Tahiti. Če bi zdaj Francija od svojih naselbin odstopila eden del tudi Nemčiji, ter njeni ekspanzivni sili odprla ventil v izvenevropski svet, bi si s tem varnejše zasigurala svoje vzhodne meje nego z varnostnim renskim paktom, ki ga hočejo garantirati Italija in Anglija. Ali Francija noče videti, da Italija teži po Korziki, Nizzu in Savojski? Ali ne ve, da je pred kratkim italijanski list, ki stoji blizu Mussoliniju, napisal te, ki italijansko politiko značilne besede: »Mi ne bomo privezali naše usode na narode, ki so že naprej odrejeni za propast. Naj se li mi hoté oklenemo Francije in Anglije, ki v svoji slepi lakomnosti in zavisti zapirate pota našemu potrebnemu razširjenju? Naj le

propade ta imperijalistični svetovni red, naj le propade ta civilizacija, ki nima ničesar evropskega na sebi, ampak samo anglosaški in francoski belež. Proti slepi sebičnosti poiščimo si zaveznike, ki imajo isti interes kakor mi, da se to krivično in absurdno stanje prevrže.« Ali bo angleški narod hotel in mogel dati Franciji zaželjeno varnost za renski pakt? Že zdaj postoji v Veliki Britaniji močna struja, ki noče ničesar znati o kakih garancijah za varnost drugega naroda, ki zahteva, da se anglosaški narod ne briga za kontinentalno Evropo. Velika Britanija ima sama velike notranje in zunanje skrbi, tako da ji bo težko, držati se obljube, ki jo hoče dati Franciji sedanjega konservativna vlada. Zategadelj naj se Francija ne zanaša na italijansko in angleško garancijo, ampak naj se sama pogodi z Nemčijo in naj nasloni svojo zunanjo politiko bolj na zvezo s slovanskimi državami nego na Veliko Britanijo, katere svetovni položaj se že ruši.

Da reasumiramo naša izvajanja in naše predloge, odgovoriti hočemo na kratko na vprašanje: Kakšno korist bi imela Francija, ako bi prodala in odstopila eden del svojih kolonij? Prvič, ona bi lahko poplačala svoje dolgove in štedila bi svoj najdragocenejši človeški material, ki ga mora žrtvovati v neprestanih kolonijalnih vojnah. V Maroku, ki ga je Francija vzela l. 1912. pod svojo zaščito, se je moral prvi tamošnji zapovednik Lyautey tri leta boriti proti vstašem. Kdaj bo upor Abd el Krima premagan, to se še ne ve. Na otoku Madagaskaru so imeli Francozi posla z vsakovrstnimi nemiri od l. 1883.—1897. Tudi v Siriji, ki so jo leta 1920. uredili kot *nezavisno* državo pod svojim mandatom, se pojavljajo neprenehoma izbruhi nezadovoljstva. Vsi ti mnogoštevilni upori v francoskih afriških in azijskih kolonijah nam dokazujejo, da francoski vojaški zapovedniki in upravitelji nimajo pravega takta v obvevanju z domačini in da francoska vlada tudi ne zna o pravem času popuščati pokretu po svobodi kakor angleška.

Druga korist bi bila, da bi si Francija s prodajo in odstopom nekaj svojih kolonij Nemčiji in eventualno tudi Italiji svoje vzhodne in južne me-

je varnejše zasigurala nego s papirnatinim paktom, ker glavni vzroki vojnemu podjetju ostanejo tudi v bodočnosti življenjski primanjkljaji in prenaseljenost.

Tretja materialna korist, ki bi jo Francija iz korenite promene svoje kolonijalne politike imela, bi bila, da ne bi bila za varovanje svojih kolonij in svojega svetovnega položaja prisiljena držati toliko vojsko na nogah, zdaj okoli 750.000 mož. Če bi tudi prodala in odstopila eden del svoje zunanje posesti in bi tako ne ostala po obsegu svoje skupne teritorialne posesti na tretjem mestu — večji ste Anglija s 36½ milijona km² in Rusija z 21 milijoni km² —, ne bi zaradi tega postala slabejša, narobe, varnejša in uglednejša, ker noben inozemec ne bi imel razloga, da se vmešava v njeno kolonijalno politiko in nikdo ne bi imel prava ji očitati, da vodi vojno proti demokratizmu in da se je izneverila svojnemu geslu iz časa velike revolucije leta 1789., ko je v tem geslu prvo mesto zavzemal klic: »Liberté!« Nikdo ji ne bi mogel potem še dalje očitati, da ona v svojih kolonijah, čeravno tam zida železnice, utemeljuje šole i. dr., vendar tudi ugonablja domačo prosveto, pozigajoč vasi in tako ubijajoč tudi nedolžno dečo in iznemogle žene. Da en del francoskega naroda ne odobrava več kolonijalne politike sedanje vlade, dokazale so minoli teden demonstracije v Parizu in okolici proti maročanski vojni, demonstracije ne samo komunistov, ampak tudi drugih slojev.

Ker mi južni Slovenci iz zahvalnosti, spoštovanja in iskrenega prijateljstva, pa tudi iz narodnega in političnega interesa zares želimo, da bi Francija zmerom ostala močna in ugledna in da bi se francoski narod mogel celo posvetiti prosvetnemu delu, za katero ima toliko sposobnosti, napisali smo te vrstice. Napisali smo jih v nadi, da bo kolonijalnemu posestvu v Afriki in Siriji nevarni pokret mohamedanskih Berberov, Arabcev in Sircev francoski narod upošteval in da mu bodo služili resni opomini in protesti, ki sem jih po objavi polkovnika Emila Seeligerja napisal v prvem delu svojega članka.

—k.

Pokrajinski zbor Jugoslovenske Maticice v Ptuj.

Pokrajinski odbor JM je sklical svoj letošnji pokrajinski zbor na naša nekdanja vroča štajerska tla, v mesto Ptuj, ki je skozi desetletja slovelo po svojem tipičnem štajercijanskem odpadništvu, kjer je nekdanji gospodaril vsemogočni Ornig in kjer je izhajal »Štajerc«, ki je v slovenskem jeziku zastropil naš narod po Štajerskem in Koroškem.

Ob prihodu dopoldanskega vlaka je bil svečan in prisrčen sprejem Matičarjev na kolodvoru. Kratek pozdrav predsednika krajevne podružnice g. nadupravitelja Jeršeta, pozdrav Danice Fermevčeve, ki je izročila predsedniku Jugosl. Maticice g. prof. dr. Janku Pretnarju šopek cvetic kot znak ljubezni narodnega Ptujca naši Matici. Vladni komisar g. dr. Bratina je nato v vznesenih besedah slavil delo JM za neodrešene brate in sestre onstran naših meja. Imenoma danes slovenskega Ptujca, ki je pred letom dnij za vselej strl ptujsko lažinestvo, je pozdravil delegat JM ptujski mestni župan g. dr. Senčar, povdarjajoč, da pozdravlja danes JM predvsem ptujsko narodna mladina. Predsednik JM dr. Pretnar se je zahvalil za lep, prisrčen in časten sprejem, nakar se je razvila ob spremljanju narodne godbe veličastna povorka v mesto mimo magistrata in Narodnega doma v Društveni dom, kjer se je vršilo nato zborovanje. Pred zborovanjem je bil še ogled Koroške razstave v dvorani društva doma.

Predsednik dr. Pretnar pozdravlja ob otvoritvi zbora predvsem vlad. zastopnika vl. svetnika dr. Vončino, mestnega župana dr. Senčarja, zastopnika vodstva CMD, Prosvetne zveze raznih kulturnih in narodnih organizacij ter vse delegate in delegatinje, ki so iz cele Slovenije prihiteli na letošnji V. pokraj. zbor Jug. Maticice. Ob tej priliki konstatiramo, da je bila zopet odlično zastopana ljubljanska oblast, iz mariborske oblasti pa zlasti Maribor, Celje in Slovenjgradec, da pa je zopet popolno izostala Savinjska dolina in da je bila udeležba iz bližnjih in sosednjih krajev Ptujja prav pičila.

Predsedniško poročilo je podal v velikih obrisih dela g. predsednik, po-

A. Kuprin:

Bezgov grm.

(Konec.)

»Ne, ne neumnosti«, je odgovorila Vera in udarila z ного ob tla. »Nihče te ne sili, da bi se šel opravičiti . . . Stvar je priprosta. Ako tam ni takega bedastega grmovja, ga je treba posaditi, in sicer takoj.«

»Posaditi?« . . . Grmovje?« . . . je izbuljil oči Nikolaj Jevgrafovič.

»Da, posaditi. Ako si že govoril neresnico, je treba to popraviti. Napravi se, daj mi klobuk, jopico . . . Ne iščeš prav, poglej v omaro . . . Dežnik!«

Dočim je Nikolaj Jevgrafovič, ki je skušal ugovarjati, toda ne da bi ga Vera poslušala, iskal klobuk in jopico, je Vera hitro vlekla iz miz in omari predale, jemala ven košarice in škatljice, jih odpirala in metala po tleh.

»Uhani . . . Niso bogve koliko vredni . . . Za nje nič ne dobiš. Ta-le prstan z demantom je pa dragocen . . . Treba ga bo na vsak način odkupiti. Škoda, če bi zapadel. Zapestnica . . . za njo tudi ne bova dosti dobila . . . stara je in upognjena . . . Kje je tvoja srebrna doza za cigare, Kolja?«

Čez pet minut so bile vse dragocenosti položene v ročno torbico. Vera,

že oblečena, se je zadnjič ozrla naokoli, da se prepriča, če nista ničesar pozabila doma.

»Pojdiva«, je rekla naposled odločno.

»Kam pa greva?« je skušal protestirati Almazov. Takoj bo tema, do mojega zemljišča pa je skoraj deset vrst.«

»Neumnost . . . Pojdiva.«

Najprej sta se Almazova odpeljala v zastavljalnico. Očividno je bil cenilec že tako davno vaju vsakodnevnih prizorov človeških nesreč, da ga sploh niso ganili. Tako metodično in dolgo je ogledoval prinesene stvari, da se je Veročka že pričela razburjati. Zlasti jo je razjezilo, da je preiskal briljantni prstan s kislino in ga cenil, ko ga je bil stehtal, na tri rublje.

»Saj to je pravi briljant«, se je razburjala, »večja tridesetdeset rubljev in še to med brati.«

Cenilec je z utrujenim obrazom ravnodušno zaprl oči.

»To nam je vseeno, gosap. Kamnov sploh ne jemljemo«, je rekel, devaje na tehtnico sledeči predmet, »cenimo samo kovine.«

Zato pa je bila starinska in zapognjena zapestnica popohoma nepričakovano za Vero cenjena zelo visoko. Skupaj se je vendar nabralo

okoli dvajset in dveh rubljev. Te vsote je bilo več nego dovolj.

Ko sta se Almazova pripeljala k vrtnarju, se je bela petrograjska noč že razlila po nebu in zraku kakor sinje mleko. Vrtnar, Čeh, majhen starček v zlatih naočnikih, je bil pravkar sedel s svojo družino k večerji. Bil je zelo presenečen in nejevoljen zaradi poznega prihoda odjemalcev in njune čudne prošnje. Nemara je sumil kakno mistifikacijo in na Verine silne prošnje je odgovoril zelo suho:

»Oprostite, toda ponoči ne morem pošiljati delavcev v tako daljavo. Ako želite jutri zjutraj, tedaj sem vam na razpolago.«

Tedaj je ostalo samo eno sredstvo: povedati vrtnarju vso zgodbo z nesrečnim madežem. Veročka je to storila. Vrtnar je poslušal spočetka nezapljivo. Ko pa je prišla Vera do tega, kako se ji je rodila misel posaditi grm, je postal mož bolj pozoren in se je parkrat sočutno nasmehnil.

»No pa naj bo«, je pritrdil, ko je Vera nehala pripovedovati. »Povejte, kakšno grmovje naj vam posadimo.«

Od vrst, ki jih je imel vrtnar, ni nobena ustrezala; hote — nehote se je bilo treba zediniti za bezgov grm.

Zaman je Almazov pregovarjal ženo, da naj gre domov. Odpravila se

je skupaj z možem na mesto. Ves čas, dokler so sadili grmovje, se je nervozno sukala ookoči delavcev in jim bila v napotje. Šele tedaj se je dala odvesti domov, ko se je prepričala, da ruše okoli grmovja nimalo ni razločiti od trave, ki je pokrivala korenine debelca.

Druga dne Vera ni mogla strpeti doma in šla je na ulico možu nasproti. Že oddaleč, samo po živahni in nekoliko poskakajoči hoji moževi je spoznala, da se je historija z grmovjem iztekla ugodno . . . In res. Almazov je bil sicer ves prašen in se je komaj držal na nogah od utrujenosti in glada, toda obraz mu je sijal od zmagoslavja.

»Dobro! Imenitno!« je zaklical že na deset korakov v odgovor na vzneirjeni izraz ženinega obraza. »Pomisli, prijahala sva z njim k tistemu grmovju. In kako ga je gledal in gledal, celo list je odtrgal in ga požvečil. »Kakšno drevo je to?« me vpraša. »Ne vem, Vaša Prezvzišenost«, mu odgovorim. »Ni-li nemara breza?« pravi. »Nemara je breza, Vaša Prezvzišenost«, mu odvrnem. Tedaj se je obrnil k meni in celo roko mi je ponudil. »Oprostite, poročnik«, pravi, »morda sem začel staret, da sem pozabil na to grmičje.«

»Imeniten človek je, ta-le profe-

vdarjajoč, da naše celokupno obrambno delo ni na višku, ker še daleko ne obsega vsega naroda in ker mu manjka še vedno one konsolidirane enotnosti, kakor bi bila potrebna našem narodnemu položaju. Pohvalno omenja odlično delo učiteljstva za JM, potrebna pa bi bila tudi pomoč duhovščine ter akademske mladine, ki pa stoji apatično ob strani. Vedno še imamo štiri obrambna društva, najvažnejša je Družba sv. Cirila in Metoda, s katero dela JM v najlepši zvezi ter je pričakovati, da pride v prihodnosti do onega zblizanja, ki bo narodu v korist. Na predlog predsednikov je bila zborna odposlana udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Aleksandru I. ter brzojavna resolucija zunanjemu ministru g. dr. Ninčiču radi položaja naših zaslužnih bratov na Koroškem in v Primorju.

Tajniško in blagajniško poročilo je podal glavni tajnik g. Mahkota iz crpno v vseh detajlih. Slika našega življenja na Koroškem na eni strani, kjer gospodari »nemška pravica«, ni nič lepša kot slika našega življenja pod vladno fašizma. Za naš jezik ni mesta ne v uradu, ne v šoli, naših ljudi ni nikjer v javnih službah, dasi živi pod Italijo 600.000 Jugoslovanov kompaktno in na Koroškem 100.000 Slovencev. Teh naših zaslužnih bratov ne moremo pozabiti nikdar, saj smo izgubili žnjimi naše srce (Korotan) in naša pljuca (Primorje). Iz tajnikovega poročila navajamo dalje, da deluje danes 71 podružnic in da kažejo vsakoletni dohodki Matice, da je naš narod darežljiv, da pojmuje v svobodi svojo dolžnost napram bratom, ki ječe v suženjstvu.

Imenom vodstva GMD so pozdravili nato zbor g. nadučitelj Jamšek, delegat Prosvetne zveze iz Maribora ter zastopnik Orjuna.

Sledili so pisni predlogi podružnic Maribor, Vrhnika, Škofja Loka, Moravče, Domžale, Murska Sobota. Volitve so se izvršile z vsklikom ter so na predlog dosedanega vodstva prinesle le male izpremembe. Poleg glavnega odbora, ki je po večini v Ljubljani, kjer je sedež naše Matice in pisarna, so vzeti tudi zastopniki iz vseh važnejših mest. Za Celje je bil izvoljen v pokrajinski odbor predsednik celjske podružnice g. Rafko Salmič.

Po zborovanju se je vršil skupen obed v Narodnem domu, ki je bil od Ptujčanov lepo in skrbno aranžiran.

Politika.

p Delo v skupščini. Za sobotno sejo Narodne skupščine, ki se je po velikih počitnicah sestala k delu, je bilo zelo malo zanimanja v javnosti in pri politikih. Seja je bila le formalnega značaja in v dvorani se je nahajalo le kakih deset davidovičevcev, 30 do 40 radičevcev in okrog 50 radikalov. Seja je bila zelo kratka in je potekla popolnoma mirno. Sejo je otvoril dr. Popič podpredsednik dr. Nikola

sor, in tako pameten. Kar žal mi je, da sem ga prevaril. Eden najboljših naših profesorjev. Znanje naravnost čudovito. In kakšna hitrost in točnost v oceni terena — čudovito!

No, Veri je bilo malo tega, kar je povedal. Priganjala ga je še in še, da ji pove v podrobnostih ves pogovor s profesorjem. Zanimala se je za najmanjše detajle: kakšen je bil izraz profesorjevega obraza, s kakšnim tonom je govoril o svoji starosti, kaj je občutil pri tem Kolja sam...

In šla sta domov tako, kakor da razen njiju ni nikogar na ulici: držala sta se za roke in se neprestano smejala. Pasanti so se nerazumljivo ustavljali, da bi si še enkrat ogledali ta čudni parček...

Še nikoli ni Nikolaju Jevfragoviču večerja tako dišala kakor ta dan. Ko mu je prinesla Vera po večerji v kabinet čašo čaja, sta se mož in žena istočasno zasmejala in pogledala drug drugega.

»Čemu se ti smejiš?« je vprašala Vera.

»Čemu pa ti?«

»Ne, ti povej prvi, jaz potem.«

»Tako, neumnosti. Spomnil sem se na zgodbo z bezgom. In ti?«

Subotič ob 5.10 popoldne. Po odobrenju zapisnika zadnje seje je bil prečitan ukaz o imenovanju novih državnih podtajnikov. Proti koncu čitanja je stopil v dvorano ministrski predsednik Pašič in je sedel na svoj navadni ministrski sedež. Poslanci vladne večine so ga živahno pozdravili s klici »Živio«. Po prečitani došlih spisov je predlagal predsednik naj se na dnevni red prihodnje seje stavi poročilo posebnega preiskovalnega odbora v zadevi dr. Lukiniča. Zbornica je ta predlog sprejela, nakar je bila seja zaključena. Prihodnja seja je v ponedeljek.

p Za narodno koncentracijo v Sloveniji. V soboto večer je bila v Beogradu skupna seja poslanskega kluba in glavnega odbora Samostojne demokratske stranke. Med drugimi je bilo sprejeto poročilo dr. Pivka o njegovem zavzemanju za revizijo carinskih tarif v prid kmetovalcem. Sklenjeno je bilo, da je treba nadaljevati akcijo za dosego olajšav v krizi, v kateri se nahaja naše kmetijstvo. Na seji seji so načeli tudi vprašanje stališča dr. Žerjava in dr. Pivka z ozirom na govorice, da nameravata vstopiti v radikalno stranko. Dr. Žerjav in dr. Pivko sta pooblastila predsedstvo stranke, da demantira govorice o njunem izstopu iz poslanskega kluba SDS. Oba poslanca sta izjavila, da je treba tudi pod vladno RR nadaljevati v Sloveniji dosedanjo politiko koncentracije narodnih elementov in da morata brez ozira na trenutno sestavo vlade za to svrhu sodelovati z vsemi, ki tako hočejo.

p Zadnji dan v Locarnu. Zaključna seja varnostne konference se je pričela minoli petek ob 6.30 zvečer in je trajala 1 uro. Ob pol 8. uri je bilo slišati iz dvorane sodne palače živahno ploskanje, kar je pomenilo srečen zaključek. Številno občinstvo, med njimi nekaj novinarjev, se je zbralo pred palačo. Na mnogih mestih so spuščali rakete. Po končani seji so se prikazali na balkonu Briand, Luther, Stresemann, Chamberlain in drugi člani konference. Publika jih je živahno pozdravljala. Zastopnik Belgije je končno pokazal publiko parafirane dokumente raznovrstnih pogodb. Vse mesto je bilo dolgo v noč razsvetljeno. Pogodbe so bile ob 7. uri zvečer podpisane. Nemška delegacija je v soboto popoldne odpotovala s posebnim vlakom v domovino. — Teksti dogovorov v Locarnu morajo biti objavljeni v vseh državah, ki so se udeležile konference, prihodnji torek, a 1. decembra morajo biti v imenu vlad v Londonu podpisani. V to svrhu bo predan Chamberlainu in izvod pogodb, ki bo veljal kot edini avtentični tekst in bo po ratifikaciji potom vlad predložen Zvezi narodov.

p Stresemann — pacifist. Nemški zunanji minister Stresemann je imel na zaključni seji v Locarnu govor, v katerem je dejal med drugim: »Odkritosrčno in z veseljem pozdravljamo velik razvoj evropske mirovne misli, ki je dobil v Locarnu svoje iz-

hodišče. Zlasti pozdravljamo v zaključnem zapisniku izraženo prepričanje, da sporazum v Locarnu ustvari veliko olajšanje v medsebojnih odnosih narodov, in da se bodo sedaj lažje rešila številna politična in gospodarska vprašanja, ki še čakajo rešitve. Prevzeli smo odgovornost za parafiranje pogodb, zakaj uverjeni smo, da je to edini način, da se zasigura mirno sožitje narodov in držav, ki ni za noben del sveta tako važno kakor za Evropo, matico velike kulture, Evropo, katere narodi so morali toliko trpeti v letih, ki so zdaj za nami. Kakorkoli so naši sklepi zelo važni, vendar dobijo globok pomen za življenje narodov šele, ko Locarno ne bo konec, ampak začetek dobe, v kateri bodo narodi živeli v znamenju popolnega medsebojnega zupanja.«

p Nemčija vstopi v Društvo narodov. Po podpisu locarnskega dogovora bo morala Nemčija zaprositi v Ženevi za vstop v Društvo narodov. Šele z vstopom v Društvo narodov stopi v veljavo varnostni pakt. O tem vprašanju so že razpravljali v diplomatskih krogih v Locarnu. Nemški novinarji pravijo, da bo Nemčija mogla zaprositi za vstop v Društvo narodov šele po ratifikaciji varnostnega pakta v nemškem zboru. Napovedujejo, da bo nemški državni zbor ratificiral varnostni pakt tekom meseca novembra, tako da bo Nemčija mogla vložiti prošnjo za vstop v Društvo narodov v začetku decembra, ker se Svet Društva narodov sestane 7. decembra.

p Francozi za lužiške Srbe. V Parizu so ustanovili »Društvo prijateljev lužiških Srbov« pod predsedstvom poslanca Martina. To društvo je poslalo »Društvu narodov« spomenico, ki povdarja, da je dobila Prusija lužiško pokrajino šele leta 1815, ko se je cesar Franc I. kot češki kralj odrekal suverenosti nad gornjo in dolnjo Lužico. Pruski kralj je bil s sveto alijanco obvezan, voditi usodo lužiških Srbov v liberalnem smislu, toda on tega ni storil. Spomenica zahteva, da Nemčija ob vstopu v Društvo narodov odda zagotovilo, da izpolni nalog dunajskega kongresa.

p Akcija proti Angleški. »Daily Telegraph« objavlja vest, da se je pred nekaj dnevi vršil sestanek komunističnih zastopnikov Rusije, Turčije in Kitajske. Na tem sestanku je bilo sklenjeno, da se ojači akcija proti Angliji. Turki imajo nalogo, da prvi izvedejo napad na Anglijo. V ta namen se že vrši koncentracija novih turških čet ob meji Iraka. Te čete so dobro opremljene in pripravljene za boj.

Stare dolžnike in zamudnike opozarjamo, da jim moramo s 1. novembrom t. l. pošiljanje lista ustaviti, če naročnine dotlej ne bi poravnali. — Zajedno javljamo vsem in vsakomur, da od 1. novembra naprej ne moremo več pošiljati lista zastoj, pa bilo iz kakegakoli naslova ali dogovora. — Dolžniki in sploh vsi naročniki, ki naročnine slučajno še

Preproge so temne, često zaprašene in umazane tako, da človek z veseljem hodi po njih tudi v blatnih čevljih. Vsa oprema je dolgočasna, brez zmisla za veselje in umetnost. Žena, ki gospodinja v takem stanovanju, smatra sobe za ječe.

Vse drugače pa je tam, kjer je stanovanje dobro in okusno opremljeno. V takem stanovanju bi težko našli nesrečne zakonke. Zlasti od žene je mnogo odvisno, kako je stanovanje opremljeno. Ni treba pretiranega bogastva, vendar bi pa zakonci ne smeli pozabiti, da je denar, izdan za lepo pohištvo, zelo dobro in varno naložen. Ne daje sicer obresti v obliki gotovine, zato pa skrbi za zakonsko srečo in pogosto preprečuje domače prepire. V lepo, okusno opremljenem stanovanju si mož in žena od dnevnega dela lahko odpočijeta, v takem stanovanju lahko sprejemata posete in imata pri tem vedno občutek, da vidijo tudi drugi, kako okusno sta si uredila domače ognjišče. Nasprotno sta pa zakonca z redkimi izjemami slabe volje, nervozna in razdražena, če ju slučajno kdo obiše, pa vidi zanemarjeno in neokusno opremljeno stanovanje. Izgovor, da je pomanjkanje denarja, v tem slučaju ne drži. Za pohištvo se lahko prihrani pri drugih, pogosto čisto nepotrebnih izdatkih.

niso poslali naprej, prejmejo te dni posebej v pisemskih zavojih položnico, na kateri bo vpisana vsota, ki jo imajo plačati, in doba, za katero bo s tem poravnana naročnina. — Vsem, ki naročnina ne bi poravnali pravi čas, ustavimo list z novembrom, a razen tega bomo izterjavali na primeren način dolg brez ozira na osebo. Uprava.

Celjska kronika.

c REDNI SESTANEK ČLANOV SDS se vrši vsako soboto zvečer v klubovi sobi Celjskega doma. Začetek ob osmih zvečer.

c Sestanek okoliške organizacije SDS bo v četrtek 22. t. m. v Sokolskem domu.

c Ravnatelj Fran Voglar. V soboto tik pred poldnevom je umrl v Mariboru v bolnici ravnatelj tamošnjega državnega ženskega učiteljskega g. Fran Voglar. Rajnik je bil rojen v občini Čermleshek pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah 5. oktobra 1877 in je torej dosegel starost dobrih 48 let. Nit življenja mu je prekinila kap na možganih. Rajnik je nekoč lepo vrsto let služboval na slovenski gimnaziji v Celju in se je udeleževal že tu v javnem življenju, zlasti pa pri Celjskem pevskem društvu. V Mariboru pa je stopil zelo v ospredje in je bil ob prevratu tajnik narodnega sveta in na to celo delegat demokratske stranke v začasnem narodnem predstavništvu. Udeleževal se je pri raznovrstnih narodnih, kulturnih in socialnih ustanovah in podjetjih. Ravnatelj Voglar je bil mož tihega, vztrajnega dela. Za njim je zazijala vrzel, ki jo bo težko izpolniti. Med nami bo možu ohranjen časten spomin. Pokopan je bil v ponedeljek na Pobrežju ob velikanski udeležbi vseh slojev naroda in raznih korporacij in društev.

c Osebnost vest. G. profesor A. Jošt s celjske gimnazije, ki se je bil dal pred nekaj leti upokojiti, je sedaj reaktiviran za službovanje na gimnaziji v Tuzli.

c Iz carinarnice. Vodja celjske carinarnice g. Jernej Kladnik je premeščen v Zagreb kot glavni revizor in zapusti Celje te dni. Na njegovo mesto pride g. I. Tomšič iz Zagreba. G. Kladnik si je tekom dveh let svojega službovanja v Celju pridobil radi umerjenega in pravičnega nastopanja vsestranske simpatije.

c Celjsko pevsko društvo ima redne pevske vaje v ponedeljek za sopran in alt, v sredo za tenor in bas in v petek pa skupne vaje za mešan zbor. Pričetek pevskih vaj je vsakokrat ob osmih zvečer. Novi pevci in pevke se še sprejemajo.

c Vsem trgovcem špiceristom. Od gremija trgovcev smo prejeli: »Po opozorilu tukajšne finančne kontrole, da nekateri trgovci, posebno engrosisti ne smatrajo za potrebno, blago, katero podleži trošarini, opremiti z vidnim znakom o plačani trošarini in da morajo ta vidni znak prenesti tudi na ono blago, katerega razpečavajo detailistom, opozarja gremij trgovcev v Celju vse trgovce špiceriste, da si naj pri srezki finančni upravi preskrbijo potrdilo o plačani trošarini. Četudi n. pr. je engrosist trošarino na dotičnem blagu plačal in da isto namerava razposlati drugim detailistom, mora fakturo k vsaki pošiljki pustiti od tukajšne srezke uprave finančne kontrole overiti ali izposlovati si posebno potrdilo o plačani trošarini. Vsak tak prestopek se kar najstrožje kaznuje. Toliko prizadetim v vednost in ravnanje.«

c Darovi in naklonila. Narodna čitalnica v Celju se zahvaljuje Celjski posojilnici za naklonjenih 500 Din iz zneska, določenega v dobrodelne namene v spomin pok. gosp. dr. Josipa Serneca. — Sokolska župa v Celju se zahvaljuje Celjski posojilnici za naklonjenih 500 Din.

c Zahvala za darovane knjige. Narodni čitalnici v Celju je poklonil zopet nekaj knjig gosp. Karol Perc, restavrater v Narodnem domu, za kar mu bodi izrečena iskrena zahvala.

c Občeslovensko obrtno društvo v Celju bo imelo redno sejo v sredo dne 21. oktobra ob 8. uri zvečer v društveni pisarni v Razlagovi ulici, h kateri vabi vse člane gospodarskega sveta.

c Smrtna kosa. V Libojah je umrl v starosti 75 let bivši vodja ke-

»Jaz tudi neumnosti in tudi zaradi bezga. Hotela sem povedati, da mi bo bezeg odslej vedno najljubše drevo.«

Kakršno pohištvo, tak zakon.

Neki angleški zdravnik piše v medicinski reviji o odvisnosti med opremo stanovanja in zakonskimi razmerami. On trdi, da pri posetih bolnikov takoj spozna, kakšno je njihovo rodbinsko življenje. Če gre za zakon, v katerem vlada ljubezen in sloga, se pozna to tudi na stanovanju, odnosno opremiti. Isto velja tudi za nesrečne zakone. Zdravnik pravi, da je zelo zanimivo opazovati stanovanje bolnikov s psihološkega vidika.

V tem pogledu je ugotovil zelo zanimive podrobnosti o zvezi med stanovanjem in rodbinskim življenjem. Žene, ki sovražijo krasno pohištvo in ki sploh ne drže mnogo na lepo stanovanje, so tudi napram možem zelo osorne in neprijazne. Sliko zakona brez ljubezni opazite takoj — pravi ta zdravnik — čim stopite v tako stanovanje. Pohištvo je slabo in brez okrasov. Stoli so v sobi samo za to, da se na njih sedi, mize samo zato, da stoje na njih sklede in druga posoda. Zastori ne kraste, nego samo pokrivajo okna.

ramične tvornice Edvard baron Grutschreiber. Kot pristen Nемеc se je priučil slovenskega jezika in Savinjsko dolino je vzljubil kot drugo svojo domovino. Njegove telesne ostanke so k večnemu počitku položili na tukajšnjem mestnem pokopališču.

c Smrt usmiljenke. V javni bolnici je umrla po kratkem, težkem trpljenju usmiljenka bolnice s. Verena Vertačnik v starosti 37 let. Delovala je mnogo let z veliko požrtvovalnostjo in ljubeznijo na tem zavodu ter je podlegla jetiki. Naj v miru počiva!

c Pevsko društvo »Oljka« je priredilo v soboto 17. t. m. svoj družabni večer v hotelu Balkan. Društvo, čigar člani so po večini naši ljudje iz solinčne Goriške, že nekaj let ni moglo imeti rednih pevskih vaj in je sedaj pod spretnim in marljivim vodstvom svojega pevovodje strokovnega učitelja g. Gerlanca zopet oživelo. To dejstvo moramo s stališča kulturnega dela toplo pozdravljati. Članstvu, ki z veliko požrtvovalnostjo redno poseča pevske vaje, vse priznanje. — Pevski zbor je zapel več umetnih in narodnih pesmi in je žel za svoje lepo in ubrano petje obilo pohvale. S temperamentom je zapel »Na Adriju« in s pravih primorskim navdušenjem »Jadransko morje«. Posebno so ugajale »Žabe«, ki so jih ponavljali. — Ob obilni udeležbi je vladalo ves večer prijetno in neprisiljeno razpoloženje. Želimo, naj bi priredila »Oljka« še več takih večerov, ki so nam že vnaprej dobrodošli.

c Rajhenburški ropar v Celju. Pred dobrimi štirinajst dnevi smo poročali, da so štirje roparji v Senovem pri Rajhenburgu napadli rudniškega inženirja Franca Forgesa in rudniškega uradnika Jerneja Peterca, ter jima odvzeli 350.000 Din, ki so bili namenjeni za izplačilo delavcev. Eden teh roparjev je sedaj prišel pravici v roke. Policija v Varaždinu je v neki zloglasni hiši prijela Fabjana Gršiča, katerega je bil že pri napadu spoznal g. Peterca. Ker se je Geršič upiral so ga močno uklenili in prepeljali v zapore tukajšnjega okrožnega sodišča.

c Popravljamo. V zadnji številki je hotel škrat tako, da ima Velika Britanija 230.000 kubičnih metrov zemelja. Samo po sebi se razume, da je mera kvadratna.

Mestno gledališče.

Petek 23. ob 20. uri: »Strahovi.« Premijera.

*

»Strahovi.« V petek, dne 23. t. m. se uprizori na našem odru v domači zasedbi H. Ibsenova družinska drama v treh dejanjih »Strahovi.« Opozarjamo že danes občinstvo na to znamenito delo, ki je s svojo globoko dramatično silo, odkrito realistično in psihološko analitiko postalo vzor in izvor moderne svetovne dramske literature. Henrik Ibsen je s svojimi »Strahovi« prvi posegel v družinsko življenje naših modernih zakonov, odkril z brezobzirno roko vso gnilobo in hinavščino modernega zakonskega življenja in pokazal posledice: očetovi grehi se maščujejo na nedolžnem otroku. — O drami objavimo v prihodnji številki daljšo razpravo. »Strahovi« se uprizore v prevodu in režiji g. Mr. Fedora Gradišnika, ki kreira obenem vlogo Osvalda Alvinga. Ostale vloge so sledeče zasedene: gospa Alvingova — ga. Gradišnikova, pastor Manders — g. Bele, Regina — ga. Vorbach-Sadarjeva, mizar Engstrand — g. Pfeifer. Z Ibsenovimi »Strahovi« pride na celjski oder svetovno delo, ki ga mora poznati vsak inteligent; vsled tega smo prepričani, da bo gledališče do zadnjega kotička polno, s čemer bo naše občinstvo dokumentiralo svojo notranjo potrebo po čisti, veliki in pravi umetnosti. V Celju so se doslej z velikim uspehom uprizorile sledeče Ibsenove drame: »Heda Gabler«, »Gospa z morja« in »Romersholm«. Uprava je poskrbela za »Strahove« popolnoma novo odersko opremo. Vstopnice se dobe v predprodaji v knjigarni Goričar & Leskovšek.

Jaz moram tudi poslati upravi lista nekaj naslovov sosedov in znancev, da jim pošlje »Novo Dobo« na ogled.

Širom domovine.

š Afera nadškofa Šariča. Po poročilu iz Beograda je bila v zunanjem ministrstvu konferenca, katere so se udeležili minister dr. Ninčič, pomočnik Jovan Marković in prvi delegat dr. Janjič. Konferenca je razpravljala slučaj sarajevskega nadškofa dr. Šariča. Zdi se, da bo vlada zahtevala od rimske stolice, da odstavi Šariča z njegovega položaja, ker vlada ni pri volji trpeti še nadalje njegovo protidržavno delovanje.

š Občinski uslužbenci v Sloveniji. Na ponovne pozive v časnikih se je dosedaj prijavilo iz cele Slovenije komaj 46 občinskih uslužbencev. Po naši sodbi pa je oseb okoli 200. — Kje so ostali? Vam je li tako malo za Vašo strokovno organizacijo? Zganite se in prijavite takoj svoj pristop k organizaciji občinskih uslužbencev v Sloveniji, da bo mogoče še letos sklicati ustanovni občni zbor! Prijave sprejema »Zveza nameščencev avtonomnih mest Slovenije« sedaj v Mariboru.

š Spopolnitev izpraznjenih mest pri Glavni kontroli. Gosp. predsednik Glavne kontrole je obvestil g. finančnega delegata, da Glavna kontrola nujno želi, da bi se za mesta, razpisana v Službenih Novinah od 5. okt. t. l. br. 227, v večjem številu potegovali tudi Slovenci. Prošnje bi se sprejemale tudi še do konca t. m., čeprav je konkurzni termin že s 15. t. m. potekel. Brez dvoma bi bilo v vsestranskem interesu, ko bi poziv gosp. predsednika našel čim večji odmev zlasti pri našem pravniškem naraščanju, ki bi imel pri Glavni kontroli hvaležno in z različnimi ugodnostmi (neodvisnost, posebne doklade, nagrade) zvezano torišče za svoje udejstvovanje. Gg. reflektantje, ki žele nadaljnjih pojasnil, naj se obrnejo na finančnega delegata.

š ZAPOSLENJE INOZEMSKIH DELAVCEV. Osrednja inšpekcija dela je dobila potom oddelka za zaščito delavstva od ministrstva za socialno politiko naredbo, s katero se vsi sklepi, s katerimi so bile prošnje za dodežitev odnosno za podaljšanje zaposlenja inozemskih delavcev zavrnjene, preklicujejo kolikor se tičejo delavcev, ki so bili pri nas zaposleni še predno je stopil v veljavo zakon o zaščiti delavcev, to je do 14. junija 1922. Za vse take delavce bo inšpekcija dela obvestila poslodavce, da predložijo nove prošnje. Za druge, glede katerih dovoljenja niso podaljšana, se je držati sklepov ministrstva za socialno politiko in je treba kontrolirati, da delavci proti tem sklepom ne bodo zaposleni. S poslodavci, ki bi jih zaposlili, je postopati v smislu § 123., toč. 10. zakona o zaščiti delavcev, prepuščajoč pristojnim policijskim oblastvom, da sklepaajo in odločajo možnosti še nadaljnjega bivanja dotičnih delavcev v naši državi.

š TOPLI DNEVI NA JADRANU. Zadnji čas je nastopilo v Primorju izredno toplo vreme; kopališča so znova oživela. Prorokujejo, da bodo lepi jesenski dnevi še dolgo trajali.

š OGROMNI PARNIKI V ŠIBENIŠKI LUKI. V šibeniško luko sta te dni priplula dva ogromna tovorna parnika, da nakreata bavksit za Ameriko. En parnik bo ukral 9000 ton, drugi pa 11.000 ton bavksita. Kljub svoji ogromnosti sta parnika v šibeniški lukii z lahkoto pristala.

š V ŠIBENIKU NI PLAČ. Duhovščina v šibeniški škofiji že tri mesece ni prejela drugega nego osnovno plačo. Nahaja se v najtežjem položaju. Škofijski ordinarijat se je brzojavno obrnil na ministra za vere, da pospeši izplačilo doklad.

š ZASEBNA AKADEMIJA ZA UPODABLJAJOČO UMETNOST V SPLITU. Kipar Marin Studin in slikar Peter Bibič sta v Splitu osnovala zasebno akademijo za upodabljaajočo umetnost, ki je že začela z delom. Profesor A. Ivačić predava na akademiji kulturno zgodovino.

š Uzance za trgovino s senom in slamo. Pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani se bo vršila v četrtek, dne 22. oktobra t. l. ob 10. uri anketa za določitev trgovskih običajev za trgovino s senom in slamo.

š Diplomsko-izženirski izpit je položil na gospodarsko-šumarski fakulteti v Zagrebu g. Josip Teržan iz Petrovč.

š Zborovanje profesorjev v Mariboru. V nedeljo se je vršilo v Mariboru zborovanje v ljubljanskem odseku Jugoslov. proforskega društva včlanjenih profesorjev. Obravnavali so svoje stanovske zadeve.

š Stoletnik. V dalmatinski Podgori živi Šimun Kurtić, rojen 15. oktobra 1825. Mož je proslavil 15. t. m. svojo stoletnico, čil, zdrav in svež še za delo. Vse svoje življenje se je izogibal kvarljive pijače in jedi.

š Narodni poslanec okraden v vlaku. Trgovcu in poslancu Iliji M. iz Beograda so na vožnji iz Beograda v Zagreb tatovi ukradli listino z 800 Din gotovine in menico za 300.000 Din na ime Milana Topoloviča.

š Zastrupljenja v šoli. V prvi c razred I. državne humanistične gimnazije v Ljubljani je prinesel od doma neki učenec fiksate pastile, sredstvo, ki se rabi pri razčiščenju fotografičnih slik. Učenec je delil svojim tovarišem pastile kot »sladkorčke«. Nekaterim jih je dal po 4 do 5, drugim po 1 do 2. Sedem učencev je zaužilo večje število teh pastil. Kmalu jim je postalo slabo in so začeli tožiti o velikih bolečinah v želodcu. Odpravili so jih z rešilnim vozom v javno bolnico. Tam so jim izprali želodec, da so mogli že čez par ur zapustiti zdravi bolnico.

š PUTIFARKA IN JOŽEF. V vasi Martinci pri Mostarju se je odigrala te dni nenavadna ljubavna drama. Seljak Milutin Karanov je v prepiru streljal na svojo sosedo lepo vdovo Gino Drakulić ter jo lahko ranil. Ko so ga prijeli orožniki, je izjavil, da ga je lepa Gina zasledovala s svojimi ljubavnimi ponudbami, hoteč ga prisiliti, da prične z njo razmerje. On pa, da je moralen človek in da jo prestraši je v znak protesta streljal preko njene glave, pri čemur jo je nehote ranil. Rabijatni Jožef je moral v zapor, zapeljiva Putifarka pa v bolnico.

š REGULIRANJE PRAZNIKOV V BOSNI. Zaradi treh ver je imel doslej v Bosni vsak teden po tri praznike (petek za muslimane, soboto za žide in nedeljo za kristjane). Ker je to dejstvo dajalo povod za nečedno konkurenco med trgovci, so oblastva določila, da velja odslej za tedenski praznik samo nedelja.

š STRAŠNA ZAKONSKA TRAGEDIJA. Veliko senzacijo je vzbudila tragedija, ki se je dogodila v Popovem polju. Ranka Bjelanović se je zaljubila v mladega Čedo Martilovića. Toda, ker niso njeni roditelji živeli v medsebojni ljubezni, je Rankin oče nasprotoval hčerini ljubezni s Čedom ter jo je prisilil, da se je poročila z Djordjem Petrićem, ki je bil od nje 20 let starejši. Ranka je z možem živela samo nekoliko dni, pobeignila je od njega ter odšla k svojemu prvemu ljubimcu. Ko je Petrić za to izvedel, je neke noči vdrl v stanovanje Martilovića ter ga ustrelil z revolverjem. Ranka pa mu je izvila iz rok revolver, ustrelila najprvo njega, potem pa še sebe.

RADIO-BALSAMICA IN ODLOK ANGLEŠKIH OBLASTI O TEM LEKU PROTI REVMA TIZMU. Na osnovi mišljenja pristojnih oblasti je bil izdan patent v imenu angleškega kralja Jurija V. s pozdravom iznajditelju dr. Ivanu Rahlejevu. V tem patentu je ta lek pohvaljen kot posebno koristen za lečenje revmatizma ter je zato odobrena prodaja v vsej Angleški. Tem povodom so dane vse zakonske pravice v korist iznajditelja dr. Rahlejeva in v tem odloku je izrečno naznačeno, da se bodo vsi poskusi ponarejanja in podraženja tega leka strogo kaznovali. Posebno je važno to, da to zdravilo izdeluje sam iznajditelj dr. Rahlejev in to v svojem laboratoriju, ki se nahaja v Beogradu v Kosovski ulici št. 43. Istotako sprejema laboratorij vse naročbe na ta lek ter jih brzo in točno pošilja samo na dani naslov. Uspeh, ki se je dosedaj dosegel v zdravljenju s tem lekom, je zelo velik, ker so se mnogi revmatični bolniki v naši domovini izlečili s tem zdravilom po uporabi dveh do treh steklenic. Razen tega to zdravilo ni samo patentirano v naši državi, ampak tudi v 29 tujih državah, v katerih se istotako prodaja.

Gospodarstvo.

g STABILIZACIJA DINARJA IN VLADA. Finančni minister je na zadnji seji ministrskega sveta podal svoj valutni načrt v zvezi s stabilizacijo dinarja. Med drugim je omenil tudi resolucijo plenuma Narodne banke z dne 27. avgusta o stabilizaciji, katera popolnoma odobrava politiko stabilizacije kot edino koristno za narodno gospodarstvo ter zahteva, da se nadaljuje. Vlada je soglašala s finančnim ministrom, čegar politika temelji na obdržanju čim daljše stabilizacije, s tem, da se med tem časom izvrše priprave za končno valutno reformo, za katero po mišljenju finančnega ministra sedaj še ni čas.

g VES SVET JE ZADOLŽEN. Po nemški statistiki znašajo dolgovi vsega sveta več nego 3050 milijard dinarjev, od katerih pride na Evropo 141.5 milijard v zlatu, na Ameriko 13.6, Azijo 17.3, Afriko 6.7 in Avstralijo 11.2 milijard v zlatu. Izmed zapadnih držav je najbolj zadolžena Francoska; njen dolg znaša namreč 32.8 milijard v zlatu.

g Naša nova trgovska pomorska zastava. Po naredbi pomorske direkcije v Splitu morajo trgovski brodi odslej nositi novo pomorsko zastavo, na kateri se ima na belem polju modro-beloredeče trobojnice pristaviti znak dveh navkrižnih sider v modri barvi.

g Nazadovanje živinoreje v Jugoslaviji. Živinoreja je pričela v zadnjem času močno nazadovati. Pred vojno je Srbija sama izvažala 150.000 komadov žive živine, dočim je danes vsa Jugoslavija izvozi le 86.188 komadov. V preteklem letu smo celo uvozili za 150 milijonov dinarjev masti.

Dinar v Curihu

Sobota 17. okt. 9:25 Pond. 19. okt. 9:20

Devize v Zagrebu

Sobota 17. oktobra.	
Dunaj	7 94
Milan	2 27
London	272 625
New-York	56 3
Pariz	2 55
Praga	1 67 1/8
Curih	10 87
Berlin	—
Ponedeljek 19. oktobra:	
Dunaj	7 896 — 7 996
Milan	224 74 — 227 14
London	272 14 — 274 14
New-York	56 04 — 56 64
Pariz	250 77 — 254 07
Praga	166 23 — 168 23
Curih	10 8325 — 10 9125
Berlin	1336 — 1346
Amsterdam	2255 — 2275
Brüssel	257 — 261

(»Avala.«)

V soboto se je vršil samo svobodni promet.

Listnica.

G. France Š., Celje. Vaše misli so naše misli, pa če jih izrazimo se stepemo s polovico Celja.
G. Ivan H., Maribor: Hvala za naslove. Drugo urejeno.

Razgled po svetu.

r TOLMAČI. Na velikih mednarodnih konferencah igrajo tolmači jako važno vlogo. Moderni tolmač ni uradnik nižje vrste, ampak je jako visoka oseba, ker mora imeti vpogled v vse diplomatske tajnosti, da lahko točno in pravilno tolmači. Nekateri tolmači so danes že svetovno znani, n. pr. Pavel Mantoux, ki je obenem ravnatelj političnega oddelka tajništva Društva narodov. Spretnega tolmača se je izkazal na mirovni konferenci v Parizu, kjer je bil tomač pri posvetovanjih vsemogočne četvorice Wilsona, Lloydja George-a, Clemenceau-a in Orlanda. Njegov naslednik v francoskem vnanjem ministrstvu je danes Camerlynck, ki vedno spremlja Brianda na vseh njegovih potih. Izvrstni tolmači so Švicarji, n. pr. dr. Parodi, tolmač pri Društvu narodov, potem profesor Privat in privatni docent dr. Weller-mann. Med angleškimi tolmači slovi najbolj kapetan Rusell, ki izvrstno govori in piše angleško, francosko in nemško. Vse tri jezike obvlada tudi nemški tolmač dr. Schmidt.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad Kron 25.000.000.—.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

r JAPONSKE POSTAVE O ZAKONU. Japonka doslej ni imela nobenih pravic, bila je res prava sužnja. Moderni čas se je pa tudi nje usmilil. Nove zakonske postave določajo, da se ne sme noben zakon skleniti, če ga starši ne dovolijo in če ni dosežena neka starost. Otrok se ne smatra nikdar za nezakonskega, če je oče znan; ima vse pravice po očetu in oče mora skrbeti zanj kakor za prave zakonske otroke. Če kdo vzame deklico za svojo in jo vzgaja doma, je ne sme prodati v javno hišo. To se je doslej redno in namenoma prakticalo.

r SREČEN OČE... Na zasedanju Lige narodov v Ženevi se je pripetil zanimiv dogodek. Na nekem banketu je sedel poleg maharadže predsednik švicarske republike, znan kot oče 12 sinov. Med njim in maharadžo se je razvil pogovor o raznih stvareh, med drugim tudi o njunih otrokih. Ko je Švicar vprašal maharadžo, koliko sinov ima, ga je ta lokavo pogledal in prvi hip umolknil, potem pa je vprašal Švicarja: »Koliko jih imate Vi?« — Dvanajst. — »Jaz«, reče maharadža, »jih pa imam okrog sto.«

r VELIKANSKO UMETNO JEZERO. Moderna tehnika triumfira. Iz Amerike prihajajo poročila o velepotnem načrtu zgraditve velikanskega umetnega jezera v Schenectadyju, država Newyork. Umetno jezero se zgradi v goratih krajih države Alabane ob reki Tollapoosa in bo držalo 530 milijonov galon vode, to je trikrat več kot največja rezervoarja Ashokan in Kenesico, ki preskrbujeta Newyork z vodo. Jezero se bo imenovalo Cherokee Bluffs, imelo bo 700 milj obrežja ter bo pokrivalo 40.000 akrov zemlje. Voda jezera bo proizvajala elektriko v industrijalne namene. General Electric Co., v Schenectady, izdelava tri generatorje, ki jih bodo gonile tri vodne turbine, vsaka s 45.000 konjskimi silami. To bodo drugi največji generatorji v Ameriki poleg strojev s 70.000 konjskimi silami, ki jih je postavila General Electric Co. v Niagara Falls, Newyork. Velikansko podjetje bo dovršeno leta 1926.

Čevlje

iz debele kravine, dobro okovane Din 160.—, iz črne ali rjave teletine Din 155.—, iz finega boksa Din 185.—, črni čevlji za deco Din 31.—, damski polučevlji iz teletine Din 140.—, iz boksa Din 175.—, iz ševro Din 205.— prodaja veletrgovina

R. Stermecki, Celje.

Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Cenik zastoj. Trgovci engros cene.

Oklic.

Po predlogu Pavline Detiček, vdove notarja v Celju, se vrši dne **5. novembra 1925 ob pol 9. uri dop.** v Celju, Vodnikova ul. št. 10

prostovoljna sodna prodaja

v zapuščino pokojnega notarja Jurija Detičeka spadajočih premičnin in sicer pohištva, pisarniške opreme, kakor: pisalne mize, omar, pisalnega stroja in železne blagajne. Stvari se lahko ogledajo isti dan od 8. do 9. ure zjutraj. Kupnino za prodane stvari je plačati takoj

Okrajno sodišče v Celju, odd. 1., dne 15. okt. 1925.

Dr. Premeschak
zopet ordinira.

Premog

iz vseh rudnikov dobavlja in dostavlja na dom

FR. JOŠT, CELJE, Aleksandrova ul. 4.
Plačilo tudi na obroke.

Iščem za takojšnji nastop
veščega
juvelirskega bižuterista

ki je izvežban tudi v draguljah.

Plača Din 15.— na uro.

STALNO NAMEŠČENJE.

Ponudbe na **MARTIN BARTOŠ**,
tvornica zlatnine, Subotica,
Bogovičeva ulica šte. 20.

„INKRA“
industrija kravat
D. Gerlini & Comp.
Celje.

Velika izbira vseh vrst kravat. Vedno novosti od najcenejših do 60 najfinejših kvalit. 33 Cene konkurenčne!

Izšla je
Blasnikova
VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1926,
ki ima 365 dni

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil najbolj vpoštevan že od naših pradedov.

Tudi letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini, zato pride prav vsaki slovenski rodbini.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi je ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikih
tiskarna in litografični zavod
LJUBLJANA, BREG ŠTEV. 12.

Odvetnik dr. Stanko Sajovic
naznanja, da je otvoril lastno odvetniško pisarno
v **GORNJEM GRADU**
v hiši g. Fr. Veršnika, prej Fischer.

Delaj, nabiraj in hrani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavb. in kreditni zadr. z om. zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po 6%.

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.

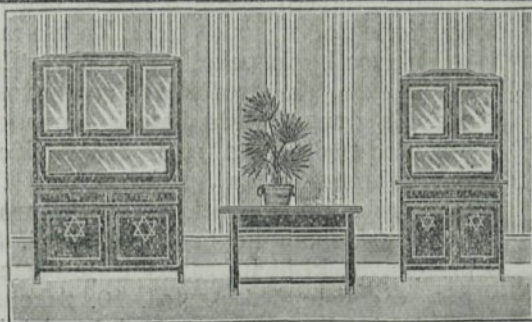
☛ Pri naložbi zneska po 20 Din se dobi

☛ nabiralnik na dom. ☛ ☛ ☛

Jamstvo za vloge nad 1 milijon 250.000 Din.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica št. 15.

Čas je denar!

Naznanilo!

Vljudno naznanjam cenj. občinstvu, da sem otvoril podružnico svoje

trgovine s pohištvom

v Celju, palača Prve hrv. štedionice, Krekov trg.

Imam vedno v zalogi vsakovrstne moderne spalnice iz trdega in mehkega lesa, jedilnice, kuhinjske opreme in razno drugo pohištvo. — Prvovrstna izdelava. — Cene brez konkurence.

Cenjenemu občinstvu se vljudno priporočam ter beležim z odličnim spoštovanjem

Ljubljana, Komenskega ul. 28.

M. Andlovic,
Celje, Krekov trg.

Kleparstvo, vodovodne inštalacije in naprava strelovodov
Franjo Dolžan

CELJE - Kralja Petra cesta - CELJE

Sprejema vsa dela zgoraj omenjenih strok kakor tudi popravila Postrežba točna. Cene zmerne. Solidna izvršitev.

401 100-59

Denar si prihranite

le tedaj, ako kupite novo došlo angleško in češko blago za damske obleke, kostume, pliše in velourje za plašče, kakor razne druge toaletne novosti v manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik, Celje

Izbira velika! Kralja Petra cesta 5 Cene nizke!

Inserirajte v „NOVI DOBI“!